

SLOVENSKI NAROD.

Ishaja vsak dan zvečer, izimki nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 8 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računata se po 10 kr. na mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša.

Za oznanila plačuje se od četiristopne petič-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvolé frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je v Gospodskih ulicah št. 12.

Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Šolske razmere na Spodnjem Štajerji.

II.

(Govoril deželni poslanec dr. Ivan Dečko v štajerskem deželnem zboru dne 2. aprila t. l.)

Visoka zbornica! Pred kratkim zaklicalo se nam je z one strani visoke te zbornice, naj opustimo narodno vprašanje in naj se združimo z Vami v skupno delovanje na gospodarskem polju.

Mislil, da mi ne bodo nihče ugovarjal, ako trdim, da smo se vselej, kadar je bilo reševati samo gospodarske stvari, radi zajedno z Vami lotili dela.

Ako pa vi tirjate od nas, da naj pustimo v nemar narodnostno vprašanje, to je narodne interese slovenskega rodu, potem moram pač izjaviti, da bi se to moglo zgoditi samo pod jednim jednim pogojem: ne posegajte nikdar v naše narodne pravice! Dokler se z vaše strani napada naša narodna celokupnost, dotlej bi bila pregrešna popustnost, prava izdaja naroda našega, da bi se gledé narodnega vprašanja ne postavljali vselej na stališče, pripravljeno za obrambo. Boja ne iščemo; ne bojimo se ga pa ne, in kadar koli nam vržete bojni znak pred noge, dvignili se bomo vselej in takoj!

Samo po sebi je tudi umevno, da smo dvignili bojni, nam pred noge vrženi znak, namreč poročilo deželnega odbora in predlog šolskega odseka.

V poročilu se govori o korakih, katere je storil deželni odbor, da se uvede v slovenske ljudske šole nemščina kot učni predmet in celo kot učni jezik in šolski odsek predlaga, da je to z „zadostjenjem“ vzeti na znanje.

Mi temu ne moremo pritrditi; deželni zbor seveda bode vsprejel in potrdil stavljeni nasvet; — saj vemo, kako je sestavljena ta zbornica, izrodek prečudovite volilne geometrije! Ako pa kdaj, tako velja v tem slučaju rek: večina glasov še ni dokaz pravice, — in zato pričakujemo ukrepa te zbornice z največjo ravnodušnostjo.

Visoki deželni odbor stavlja gledé učenja nemščine na slovenskih šolah jako skromne tirjave. — Umeje se, da ni zadovoljen, da je na slovenskih ljudskih šolah nemščina samo izreden, neobligaten učni predmet; po njegovih sodbi je glavna naloga slovenskemu otroku ta, da se nauči nemški, to je njegovega življenja namen, zato se je rodil, in da je šlo po pravici, moralo bi slovensko dete že ob rojstvu znati nemški. Ker pa se je v tem oziru priroda močno zmotila, je treba, da odpomore šola in sicer temeljito.

Izvajajoč logične konsekvence tega nazora, tirja deželni odbor, da bodi nemški jezik obligatni učni predmet. Ali tudi, če bi bila nemščina samo obligatni učni predmet, moglo bi se primeriti, da bi

slovenski otrok ne okusil dovolj blažene sreče, nemškega jezikovnega pouka. Zato mora postati nemščina učni jezik in zato je deželni odbor v očetovski svoji briznosti za slovensko dečo staval skromno prošnjo do deželnega šolskega sveta, naj ukaže, da se na višje organiziranih šolah v višjih razredih uvede nemščina kot učni jezik — dočim se velikodušno dovoli, da ostane slovenščina „samo“ — prosim, zapisano je izrecno „samo“ — obligaten učni predmet.

Vidi se, da so tirjave visokega deželnega odbora isto tako pedagogičsko modre, kakor jim po sedaj veljavnih avstrijskih zakonih ni moči pravno ugovarjati.

Saj nas je lani gospod dr. vitez Schreiner na prav umljiv način poučil, da državni osnovni zakoni, uštevši dobroznani — skoro bi bil rekel slaboznani — čl. XIX, v Avstriji prav za prav nobene veljavo nimajo, zakaj na Češkem izdan je bil zakon — kdaj, tega nam g. dr. vitez Schreiner ni povedal, zakon je z 18. januarjem 1866 — in na Gališkem zakon z 22. junija 1867, katera gledé nemškega jezikovnega pouka določata nekaj drugega, kakor ustanovlja člen XIX. gledé pouka v drugem deželnem jeziku. Valed teh zakonov je uničena veljava državnega osnovnega zakona z dné 21. decembra 1867.

Spominam se, gospoda moja, da sem, prišedši kot pravnik na vseučilišče, slišal mej prvimi nauki tudi rek: lex posterior, derogat priori, to je poznejši zakon razveljavi prejšnjega. Tukaj sem izvedel, da velja ta rek narobe, da slove: lex prior derogat posterior.

Ker je na ta način dobljena logična premisa, je iz nje vse izvajanje lahko, tudi to: Državnega osnovnega zakona člen XIX ni veljaven, ker se mu zoperstavlja prejšnji izdani češki in gališki deželni zakon. Ker pa ni veljaven, se nanj tudi ni treba ozirati, ni treba respektovati člena XIX, tembolj, ker — kakor nam je vedel povedati gosp. dr. vitez Schreiner — ker je ta člen dobil sankcijo le p. motoma, samo ker poklicani krogi njega vsebine niso umeli; zakaj, da je nemški knez le slutil, da je vsebina temu členu taka, kakeršno smo sedaj v njej našli — nikdar bi ta člen ne bil dobil zakonske veljave.

Gospod dr. vitez Schreiner pravi, da — čudo golemo! — se na Češkem in na Gališkem uči nemščina kot obligaten predmet vzlic državnemu osnovnemu zakonu. Danes pa smo izvedeli od gospoda grofa Stürgkha, ki je v tem obziru jako dobro informovan, da se na Gališkem nemški jezik na ljudskih šolah sploh ne poučuje. A tudi češki zakon vелеva vse kaj drugega, kakor nam je povedal gosp. dr. vitez Schreiner. Po češkem zakonu smeti je učiti drugi deželni jezik samo v višjih razredih ljudskih šol in samo kot neobligatni predmet. Gosp.

dr. vitez Schreiner bil je torej glede razmer na Češkem in na Gališkem jako slabo poučen. Skliceval se je pa tudi na Dalmacijo. — Tudi tam se — kakor trdi on — nemščina krasno uči. Čudno je pa, da v Dalmaciji o tem ničesar ne vedó. Res ne vem, kje je gosp. dr. vitez Schreiner zbral te svoje podatke.

Ako se porablja zakoni tako, da se reče: prejšnji zakon velja, poznejši pa ne, potem je tudi umeven dopis deželnega odbora deželnemu šolskemu svetu, da bodi na slovenskih ljudskih šolah nemščina učni jezik.

Vprašanje pa je, so-li ta izvajanja gosp. dr. viteza Schreinerja tudi pravilna.

V Avstriji imamo državno sodišče, katero je že večkrat sodilo o zmislu in o pomenu v govoru stoječega člena XIX državnih osnovnih zakonov. To državno sodišče izreklo je vselej in konsekvентno nazor, da se, uvedši drugi deželni jezik kot obligatni učni predmet v kako ljudsko šolo, s tem krši člen XIX. državnih osnovnih zakonov. Mislil, da se nihče ne bode upal trditi, da sede v državnem sodišči sami pravniški šušmarji, kateri niso bili zmogni dognati pravega zmisla tega člena, sestojčega iz treh stavkov. Strmeti bi bilo, da je moralo poteti 24 let, predno se je v Gradci užgala članom državnega sodišča prava luč. (Dobro! na desni.)

Ako se gré pri tolmačenju tega člena zato, komu je prisoditi večjo avtoriteto, državnemu sodišču ali gosp. dr. vitezu Schreinerju, tako moram priznati, da zmatram v kolikor se tiče mene — ne gledé na to, da poznam gosp. dr. viteza Schreinerja kot dobrega jurista in govornika — državno sodišče za večjo avtoriteto.

Počakali bomo torej mirno, kaj bode deželni šolski svet, naslanjaje se na nazor gosp. dr. viteza Schreinerja, ukrenil. „Zdrava razsodnost prebivalstva odločila bode v tej stvari“ rekel je gospod grof Stürgkh. Jaz se z njim povsem strinjam in pristavljam le še to, da je zdrava razsodnost prebivalstva že odločila. — Ko je bila pred nekaterimi leti izdana cela vrsta germanizatoričnih naredb, vzdramila se je občina za občino, in vsaka je bila pripravljena stopiti pred državno sodišče, da odpravi te naredbe. — Bodite preverjeni, da bode upor toliko bolj energičen, kolikor silneje bode te skušali germanizovati; kolikor močnejši je pritisek, toliko močnejši je tudi odpor.

Nam zastopnikom slovenskega naroda se očita, da ravnamo prav za prav nepošteno proti lastnim svojim rojakom, ako protestujemo proti usiljevanju nemščine v naše ljudske šole.

Reklo se nam je n. pr. Vsak izmej Vas bode skrbel zato, da se Vaši otroci naučé nemški; kar pa dovolite svojim lastnim otrokom, tega ne smete odreči otrokom svojih rojakov.

LISTEK.

Obrtno knjigovodstvo s kratkim poukom o menicah.

(Učna knjiga za obrtno-nadaljevalne šole, ob jednom priročna knjiga za obrtnike. Spisal dr. Tomaž Romih, meščanske in obrtne nadaljevalne šole učitelj v Krškem. Celje 1892. I. Založil in tiskal Dragotin Hribar, 177 strani v osmerki. Cena vezanemu iztisu 1 gld., s pošto 10 kr. več.)

Naša slovenska knjiga se lepo pomnožuje in lepo napreduje. Človeka posebno to veseli, kadar pride knjiga na dan za tiste šole in tiste ustanove, kateri so do zdaj za svoje stroke občutljivo pogrešali slovenskega navodila. To so naše obrtne šole in naši obrtniki. Od kar smo se Slovenci začeli zanimati za svojo ožjo domovino, za svoj jezik in za svojo narodnost sploh, nismo zanemarjali tudi družih ustanov, ki pospešujejo naš duševni ali gmotni napredek. Ker smo mogli iz lastne moči kaj ustanoviti, gotovo se nismo dolgo obotavljali. V dokaz navedimo razne šole. Gledé šolstva bomo kmalu

dosegli večje kulturne narode, zlasti če nas višji in močnejši faktorji ovirali ne bodo. Saj so Slovenci v slednjem času ustanovili skoro čisto iz svoje moči dokaj šol, n. pr. precej veliko obrtnih nadaljevalnih šol, posebno na Kranjskem, katera so čisto ali večinoma slovenske. Za te šole je pa treba knjig, da jih vzamejo učitelji in učenci v roke. Za zalaganje šolskih knjig pa nismo Slovenci od vlade nikoli preveč preskrbljeni bili. V c. kr. šolski zalogi so izišle navadno le take knjige, od katerih se je bilo zalogi veliko dobička nadejati, ali take, katere so imele namen širiti nemščino mej Slovenci. Da smo dobili v novejšem času in da v kratkem dobimo več slovenskih šolskih knjig, za to gre hvala domačim podjetnim založnikom in slavnemu deželnemu odboru, oziroma zboru. S pomočje le-tega, ki daje pisateljem nagrade, založile so se in se bodo še v bodoče založile knjige za slovenske nižje gimnazije, za meščanske (in višje razrede ljudskih šol) ter za obrtne, osobito obrtne nadaljevalne šole. Vso hvalo dajoč podjetnim založnikom, ki morajo hkrati veliko svoto v knjige utakniti, če se knjige tudi le počasi kupujejo, namenil sem se danes poudarjati le knjige,

ki so namenjene sedanjim in bodočim obrtnikom našim. Že Funtekovo „Obrtno spise“, ki je lani izišlo v Hribarjevi tiskarni, pozdravljali so kaj prijazno vsi, ki se zanimajo za duševno napredovanje naših obrtnikov, čeprav ni bilo čisto nova prikazen, kajti nekaj sličnega ali vsaj nekaj od te tvarine je bilo že v Praprotnikovih „Spisjih“, izdanih za šole in za ude družbe sv. Mohorja. Vender se je po pravici hvalilo Funtekovo „Spise“, — ki naj bi prej ko prej že bilo od misterstva potrjeno — kajti prikupilo se je po svoji jedrnatosti vsebini in po vnanji obliki, kar dela čast pitalju in tiskarju.

Dr. Romih-a knjiga pa je čisto nova prikazen v slovenski literaturi. Gospod doktor se je lotil prav težkega predmeta, a mu je bil, kakor svedoči vspeh, popolnoma kos. Marsikdo je slišal govoriti slovenskega trgovca, ki vodi svoje trgovske knjige le v nemškem jeziku, da se morda ne da vse to povedati v lepi naši slovenščini. G. doktor mu je pa dokazal s to svojo lepo, dokaj obširno strokovno knjigo, katero je namenil vsem bodočim, mladim in tudi starim obrtnikom, t. j. rokodelskim in trgovskim učencem, pomočnikom mojstrom, fa-

Gospoda moja, v očigled take argumentacije je pač težko ohraniti si potrebni mir, da je mogoče odgovarjati v obliki in z besedami, primernimi ugledu parlamenta.

Ker torej n. pr. gospod dr. Srnec skrbi zato, da se njegovi otroci nemški uče, zato naj bode na vseh ljudskih šolah Spodnjega Štajerja nemščina učni jezik, da bi otroci slovenskega kmeta ne bili na slabšem, nego so otroci dr. Srncea.

Prepričal sem se, da je g. dr. Srnec najel za svoje otroke tudi francosko guvernanto, da skrbi zato, da se otroci njegovi uče igrati na klavirju in da hodijo v gimnazijo. Ako je gori omenjena argumentacija pravilna, da je torej vse to, kar stori dr. Srnec za svoje otroke, storiti tudi za otroke slovenskih kmetov, potem je treba hitro postaviti predlog: „V vsako slovensko kmetisko obitelj je poslati francosko guvernanto (Veselost); francoski jezik je na ljudskih šolah na Spodnjem Štajerji obligaten učni predmet, in ako je potreba, uvesti ga je kot učni jezik; vse ljudske šole na Spodnjem Štajerji je nemudoma spremeniti v gimnazije.

Mnogokrat sem imel priliko opaziti, da nemške familije boljših stanov skrbé za to, da se nji otroci učé francoski in angleški. Ako je ta argument, katerega navajate zoper nas, pravilen, potem velja tudi za Vas. Ker nekateri izmedj Vas, gospodje moji, skrbite, da se učé Vaši otroci francoski in angleški, potem morate to isto privoščiti tudi otrokom svojih rojakov na Gorenjem Štajerji in v to svrhu na ljudskih šolah na Gorenjem in Srednjem Štajerji upeljati angleščino in francoščino kot obligatni učni predmet ali celo kot učni jezik.

Omeniti mi je še jednega argumenta, katerega je ravnokar navel zoper nas gospod grof Stürgkh. Rekel je, da usiljevanje nemškega jezika v naše ljudske šole, nasilstvo, katero se uporablja zoper nas, ne izvirata iz egoistiškega narodnega interesa; to namreč zahtevata državni interes, državna ideja.

Ab, da, državni interesi! Tlačen narod se ne zmeni za to, s kakšnimi razlogi opravičuje tlačitelj svoje ravnanje. Tlačen narod se ne zmeni za to, ali opravičuje tlačitelj svoje nasilstvo z lepodonečimi frazami o zaničevanju kulturne misije, ali če se zavija v togo državnika, kažuč na državno idejo, na državni interes!

Izpovem, da mi je neumevno, zakaj je baš pri Slovencih v interesu države potrebno, da se naj v ljudskih šolah uče nemškega jezika; ako se strinja z državnim interesom, da se na Hrvatskem nemščina v ljudskih šolah ne uči; ako se strinja z njim prav dobro, da se na Madjarskem, na Češkem in na Gališkem nemški jezik ne uči na ljudskih šolah, zakaj naj baš borni Slovenci dajo iz svoje kože rezati jermena, s katerim se veže država in se drže nje deli skupaj? (Prav dobro! na desni.)

Ako bi prišla eksistencija avstrijske države v nevarnost, ako bi bili valed zunanjih dogodov omajani nje temelji, potem je ni rešiti samo s tem, da čita vsak slovenski otrok zjutraj in zvečer Schillerja in Götheja v originalu.

Skrbite rajše, da se bodo vsi avstrijski narodi čutili srečne, da bode vsak avstrijski narod zmatral avstrijsko državo za zaščitnico svojih pravic, potem se državnemu interesu in državnim idejam stokrat več koristi, kakor če je pouk v nemškem jeziku še tako temeljit. Ako nastane potem klic: Avstrija je v nevarnosti! potem, a samo potem dvignili se bodo vsi avstrijski narodi kakor jeden mož in se zbrali okoli zastave vladarjeve ter žrtvovali radostno kri in življenje in eksistencijo svojo za presvetlo vladarsko rodbino in ljubljeno domovino. (Živo odobravanje.)

Deželni zbor kranjski.

(Večerna seja, dne 8. aprila 1892. leta.)

Ob polu 6. uri prične se nadaljevanje zjutraj pretrgane seje.

brikantom in drugim trgovcem, pa tudi denarnim in drugim, z obrtom v zvezi stoječim zavodom.

Knjiga ima v „uvodu“ razjasnilo nekaterih sploh rabnih izrazov in pojmov. Potlej pride obširen pouk o menicah, veliko poglavje, jedrnata metodična razprava, ki je potrebna vsem, ki imajo z menicami opraviti na pr. slovenskim trgovcem, osobito slovenskim posojilnicam. Gosp. pisatelj nam v prav jednostavnih slučajih razjasnjuje rabo 32 različnih menic in dostavlja vse potrebne pouke iz meničnega prava. Pri tem rabi izraze, ki so v državnem zakoniku. S tem navodilom je vstregel jako razumnemu občinstvu. Jednaka vrednost je pravo „obrotno knjigovodstvo“, t. j. drugo veliko poglavje te knjige. Tukaj je v kratkih odstavkih razjasnilo vseh tujih izrazov, ki se rabijo pri knjigovodstvu. Če čitamo slovenske izvode latinskih izrazov, nam vse to veliko bolj ugaja, nego če smo ta pouk zajemali iz nemških knjig. Nemški „Soll“ in „Haben“, latinski „Debet“ in „Credit“ so že marsikomur glavo zmešali. Če se pa vse to raztolmači z besedami „na dolg“ in „v korist“, je to koj jasno tudi malo izobraženemu človeku. Stakimi dobrimi slovenskimi knjigami bomo kmalu

Posl. Kranik poroča v imenu upravnega odseka o zdravstveni službi v občinah. Tiskano poročilo deželnega odbora govori o imenovanju nekaterih okrožnih zdravnikov, o novih zdravstvenih okrožjih, o zdravljenju ubožcev in o zastopih zdravstvenih okrožij. Predlaga se prememba dveh paragrafov zdravstvenega zakona z dne 24. aprila 1888 to je §§ 3. in 13., kar je razvidno iz predloženega načrta novele k omenjenemu zakonu. Potem govori poročevalec o daljavnih pristojbinah, katere se hote znižati ter se obrača do deželnega predsednika, da bi se potezal za to, da se stvar ugodno uredi za okrajne zdravnike. O pavšaliranju stroškov za zdravljenje ubožcev stavlja upravni odsek nastopni predlog: Deželnemu odboru se naroča glede eventualnega pavšaliranja stroškov za zdravljenje ubožcev potrebno poizvedovati in ob svojem času o tem poročati ter postaviti nasvete.

Posl. baron Schwegel se strinja z nameravanimi premembami, ker bistveno zadoščajo nazorom njegovih somišljenikov. Nasvetuje nekatere premembe pri zastopih zdravstvenih okrožij. Glede zdravljenja ubožcev je sedanjí način, po katerem se to godi, tak, da so ga obsodili vsi in treba temeljite pomoči. Stavlja nastopno resolucijo:

Deželnemu odboru se naroča, da se z visoko vlado sporazumi o spremembi službene instrukcije z dne 16. marnja 1889 v tem smislu, da ubožce zdravi okrožni zdravnik za dobo treh let. Dotične pristojbine naj zaračuni na podlogi daljavne pristojbine 9 kr. za vsak kilometer in sporazumno s predstojnikom zdravstvenega okrožja ter z dotičnim občinskim predstojnikom. Po pretečenih treh letih pa naj odškodnino za zdravljenje ubožcev deželni odbor uredi spcrazumno z visoko vlado na podlagi natančnih zapisnikov iz triletne dobe.

Dalje predlaga dodatek k odstavku 4. § 13. zdravstvenega zakona: „Člani ali namestniki zastopov zdravstvenih okrožij ne smejo biti okrožni zdravniki, in tako tudi ne lekarniki dotičnega okoliša“. — V § 3. se na dotičnem mestu ustavi dodatek: (§ 13. odst. 4.)

Deželni predsednik baron Winkler odgovarja nekaterim opazkam predgovornika in pravi, da omenjene določbe pri zdravljenju ubožcev vender niso tako poniževalne, kakor je trdil gosp. baron Schwegel. Ne vidi zadržka, da bi se vsprejel njegov predlog. Kar se tiče pristojbin okrožnih zdravnikov, bode stvar na drobno preiskal in skrbel, da se odpravijo nedostatki, če bi se pokazali.

Posl. dr. Vošnjak omenja, da primankuje še zdravnikov, ker nekateri okraji so še brez njih. Kar se tiče ubogih, znano je, da ravno oni ulagajo mnogo pritožb, da občine ne store svoje dolžnosti.

Posl. Pfeifer predlaga, da se Krško zdravstveno okrožje razdeli v dva okraja. Ker je najdražji kapital človek, store drugod države mnogo za zdravstvo. Ko je opisal zdravstvene razmere v krškem okraju, predlaga resolucij: Deželnemu odboru se naroča, da stopi s c. kr. deželno vlado v dogovor zaradi delitve zdravstvenega okrožja Krško v dve okrožji s sedežama okrožnih zdravnikov na Krškem in na Raki.

(Konce prib.)

iztrebili težko rabljive in neumljive tuje izraze. V poglavju „knjigovodstvo“ razpravlja nadalje gospod pisatelj „poslovne knjige“, njih namen, uredbo in navaja za vse kaj lahko umljive in izvedne vzglede. Posebno praktična je stvarina v „dodatku“, kjer razpravlja naložitev denarja, proračunanje vrednostnih papirjev, o dobavi denarja in še na kratko pove, kaj je realni in osebni kredit, kaj so kreditne zadruge in kaj je ekskontovanje menic, torej zgolj stvarino, ki se rabi dan na dan.

Knjiga je pisana v dobrem in pravilnem jeziku.

Tisek in papir sta lepa, sploh vnjanja oblika prikupna. Mi moramo zato izreči zahvalo ne samo pisatelju in slav. deželnemu odboru kranjskemu, ki naj ga po zaslugi nagradi, ampak tudi založniku in tiskarju. Slovensko občinstvo bode pa svojo zahvalo izreklo z obilnim nakupovanjem, in na to si dovoljujemo opozoriti vse slovenske obrtnike, slovenske obrtne šole in vse slovenske denarne zavode. Slavno vlado pa prosimo, da nam prej ko prej odobri poleg Funtkovega „Spisja“ tudi dr. Romiha „Knjigovodstvo“.

J. L.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani, 10. aprila.

Poslanec Kramar pred svojimi volilci.

Posl. Kramar sklical je bil volilski shod v Lomnici, a pokazalo se je, da volilci njegove zmernosti ne odobravajo, kajti navzočniki vsprejeli so z veliko večino resolucijo, ki slóve: „Zbrani volilci izrekajo svobodomiselnim svojim poslancem, zlasti dr. Vašatyju in dr. Gregru zahvalo, da so tolikrat in tako odločno zagovarjali stališče, na katero se je postavil narod češki. Pozivljamo jih, naj delajo na to, da se razveljavi jezikovna naredba grofa Schönborna, ker je nepostavna in naj se pri vseh svojih korakih drže vedno češkega državnega prava. Svojega poslanca dr. Kramarja pozivljamo, naj se pridruži ekstremni frakciji narodnih poslancev, kajti voljen je bil kot skrajen opozicionalec in tudi sedaj odobravajo volilci njegovi samo skrajno opozicijo.

Nemška nestrpnost.

Kuratorij obrtnega muzeja za severno Češko prosil je deželni zbor češki primerne podpore in se udal od dež. odbora stavljenemu pogoju, da naj se varuje v tem zavodu ravnopravnost obeh narodnosti, nemške in češke, zlasti ker služi ta muzej tudi češkemu obrtnikom v pouk. Karakteristično je, da so Praški vodje čeških Nemcev sami priznali potrebo, da bodi varovana v tem muzeju jezikovna ravnopravnost. Liberski Nemci pa niso s tem pogojem zadovoljni, zbornali so kar na hitro nekatera svoja društva ter izrekli popolno nezaupnost kuratoriju obrtnega muzeja ter tirjali, da vrne dobljeno subvencijo nemudoma, sicer bi občinski svet ustavil svojo, temu zavodu dovoljeno podporo. To gotovo ilustruje prav karakteristično nemško spravljivost.

Instalacija Reškega guvernerja.

Na Reki delali so velikanske priprave za dostopen vsprejem novoimenovanega guvernerja grofa Batthyanyja, kateri je nastopil svoje mesto minolo nedeljo. Magistrat in vse druge korporacije pričakovale so guvernerja na molo Adamič in ga potem v slovesnem sprevodu izpremili v palačo, kjer se je vršila slovesna instalacija. Novi guverner prinesel je vernim Rečanom jako važen velikonočni dar, namreč od madjarske vlade vzdržani otroški vrtec, v katerem se bodo hrvatski in italijanski otročki vzgajali v blagolasi madjarščini. To je celo najhujše privržence Madjarov nekoliko streznilo.

Vnanje države.

Razkralj Milan

nima nič posebne sreče, zakaj nada njegova, da bode ruski car plačeval troške razkošnega življenja njegovega, splavala je po vodi. Neko Milanovo pismo prišlo je po okoliših z „Voss. Ztg.“. Milan piše svojemu prijatelju, da ne misli postati ruski državlján, ker car (še zan) in za Srbijo ni ničesar storil. Ako se bode kje naturalizoval, zgodilo se bode to samo na Francoskem. — Da car ne mara Milana zalagati s svojimi denarji, vidi se nam povsem umevno, kajti ruski politiki bi mogli Milan storiti le usluge jako problematične vrednosti.

Francoska zbornica.

Namestu kolonijalno-politične debate unela se je v zadnji seji francoske zbornice nakrat cerkvena debata, ki je pokazala, da se bliža vlada radikalni levici. Posl. d' Hulst interpeliral je ministerskega predsednika zaradi cerkvenih škandalov, že navadnih v Parizu, na kar je radikalec Jourdan pojasnil agitacijo duhovnikov in čital neko okrožnico škofa v Mende-u. Pravosodni minister je izjavil, da je ustavil temu škofu plačo in da pride pred državni svet, izjavil pa tudi, da se bode sodno postopalo proti vsakemu duhovniku, kateri bode razleco napadal veljavne zakone. Ta izjava vzbudila je pri zbornični večini splošno zadovoljnost. Zbornica izrekla je ministertvu popolno zaupanje.

Francoski dinamitardi.

Francosko redarstvo so je že ponašalo, da je polovilo vse nevarne anarhiste in dinamitarde, meščanje in sploh vsi premožni ljudje so se že nekoliko umirili, kar so se sovražniki sedanjega reda zopet oglasili. V Compiegne-u postavil je nekdo na okno v pritličji stanujočega sodnega predsednika s smodnikom nabasano posodo ter jo užgal. Eksplozija je sicer hišo precej poškodovala, a druga nesreča se ni nobena primerila. — Vsa neutrudna delavnost in pazljivost francoskih redarjev torej ne more zatreti prenevarne družbe dinamitardov.

Dopisi.

Iz Novega Mesta, 5. aprila. [Izv. dop.]

(Naše gledališče). Dolgo nisem nič poročal iz naše dolenske metropole in mislil bi kdo, da smo zaspali, odkar smo se — hvala Bogu — znebili gospoda Schwarza. Ali to ni tako. Delujemo vedno, toda sedaj bolj mirno, zložno in tiho.

Predpustom imeli smo v našem „Narodnem domu“ jako lepe veselice; mej drugimi sijajno Vodnikovo svečanost, lep „Sokolaki ples“ in tudi pri

„maskaradi“ na pustni torek nismo zaostali. Sedaj v postu imeli smo pa krasni dijaški koncert in naši vrli diletantje so se vadili pod izvrstnim, neutrudljivim in zares požrtvovalnim vodstvom gospoda dr. Schegule za igrokaz „Svetinova hči“, kateri se je igral dne 19. marcija. Igrokaz sam na sebi je lep, toda tudi jako težaven. Uloge so bile srečno razdeljene in igra se je izvrstno dovršila. Gospod dr. Schegula predstavljal nam je Svetino tako mojstersko, da si boljše skoro ni moči misliti, posebno ako poudarjamo, da je uloga Svetine zelo težavna. Dovršeno je igrala tudi težavno ulogo Živene Slavčeve gospa Schegula, katera jo je tudi popolnoma umela. Gospo Rosando Vernikovo pa nam je dobro predstavljala naša znana izvrstna igralka, gospodična A. Pajnič-eva; tudi ta uloga je jako težavna in zahteva pri izvrstni igralki po poklicu sosebno veselje do dobre izvršbe, in ta se je posrečila tej gospici. Dragana tovarnarja je v zadovoljnost predstavljal g. Vašič; toda njegova maska nam ni popolnoma ugajala in mu je premočna brada delala zapreke pri čistem izgovoru nekaterih stavkov, sosebno ako se v pošteve jemlje njegov, ne dovolj močni glas — za tako ulogo. Jako srečno masko je pa imela gospica Kovačičeva, katera je svojo ulogo gospe Golobove prav lepo rešila. Gospod Turk je nam pa Čudna, slugo Dragana, prav spretno pokazal, le škoda, da nas je ta gospod že ostavil, kajti komičnim ulogam je bil popolnoma kos. Uloge rokovičaric t. j. Milice in Dobrosave sta pa gospici Pavlovičeva in Poljančeva dobro pogodili, sosebno pa gospica Pavlovičeva, katera je svojo drzno ulogo dovršila prav mojstersko. Rosandinega sinčka nam je pa mala hčerka gosp. dr. Schegule tako ljubko in nevstrašeno predstavljala, da bi kaj tacega nikdar ne bili pričakovali. Tudi vse ostale uloge so nam gospodje prav dobro in fino predstavljali. Predstava je bila dobro obiskana, dosegla obilo pohvale in vsakdo je prav zadovoljen zapustil „Narodni dom“; kajti dolgo smo pričakovali večje in lepe igre — dočakali smo jo in hvaležni smo vsem, kateri so sodelujoč pripomogli do lepega uspeha. Posebna hvala gre, kakor smo že v pričetku rekli, g. dr. Scheguli in njegovi blagi gospe soprogi, ki se žrtvujeta za našo lepo slovensko stvar in to bodisi glede društvenega delovanja, kakor glede povzdige naše dramatike. Upajmo, da nam g. dr. Schegule požrtvovalnost in trud o priliki še kaj uprizori. Žal, da drugi večji in spretni gospodje zbog osebnosti nečejo kakor pred leti delovati za našo dramatiko, kar je gotovo v veliko narodno škodo. Ako smo naše vrle diletante javno pohvalili, storili nismo tega iz lokalnega patriotizma, storili smo to ker so tudi dejanski tako pohvalo zaslužili — ne samo sedaj, nego že več let sem in ne samo sedaj, nego tudi mnogi žalibog iz našega mesta izseljeni. Tembolj nas je tedaj bolelo, ko smo nezasluženo neugodno kritiko čuli o bivšem igralci, katero je trosil znani nepoklicanec in jo celo prenesel na vse naše diletante. Taka kritika pa naj naših vrlih diletantov ne vznemirja. Kličem jim na kratko svidenje!

Domače stvari.

— (Ovrženi sklep.) Pri proračunu gledališnega zaklada sklenil je deželni zbor kranjski po predlogih poročevalca Hribarja z vsemi glasovi narodnih poslancev, da se imata v novem deželnem gledališču postaviti v zato prirejenih školjках nad proscenijskima ložama kipa Shakespeara in Jurčiča in da se ima na pročelji gledališča napraviti napis „deželno gledališče“. Nemški manjini ni bil po volji prvi sklep glede kipa Jurčičevega — pisatelja „Tugomerja“ — in tudi ne drugi glede slovenskega napisu in pridobila je po daljšem prigovarjanju barona Žveglja poslanca Krsnika, da je v sobotni — zadnji — seji stavil navet, naj se preje omenjeni sklep ovrže ter določi, da se naročitev kipov prepusti deželnemu odboru, mesto slovenskega napisu na gledališču pa umesti deželni grb. Ta predlog bil je sprejet z vsemi glasovi razun glasov poslancev: dr. viteza Bleiweisa, Hribarja, Kleina, Stegnarja in Svetca. Komentarja k temu sklepu ne bomo pisali, nego prepuščamo čitateljem, naj si konkluzije napravijo sami, pač pa dostavljamo, verjetna posledica njegova bode ta, da namesto kipa Jurčičevega pride kip Preširnov, namesto kipa Shakespearevega pa kip — Anastazija Grūna.

— (Mestne volitve Ljubljanske.) Profesor in vodja Tomo Zupan nas prosi, naj bi

objavili, da ne more sprejeti včeraj v našem listu označene kandidature v Ljubljanski občinski svet.

— (Koncert „Glasbene Matice“) v dvorani Ljubljanske Čitalnice preteklo soboto izvršil se je v veliko zadovoljnost poslušalcev. Te zadovoljnosti vzbudil ni samo s finim ukusom sestavljeni vsopred, marveč posebno tudi — rekli bi, tista umetniška lehkota, s katero so izvrševalci posameznih točk koncerta storili svojo nalogo. To je pokazal mešani zbor, ki je pel P. Hugolina Saterja: „Po zimi iz šole“ in Antona Foersterja: „Ljubica“. Zadnjo skladbo ocenila je kritika pri koncertu, ki ga je „Glasbena Matica“ priredila dne 12. marca t. l. Tedanja kritika nikakor ni bila prelaskava za skladatelja. „Ljubica“ je jedna izmed tistih skladb, ki nam polnijo dušo z vzvišenimi, srce pa z blažilnimi čuti. „Po zimi iz šole“ je skladba, kakeršne zahtevajo besede pesnikove, ki vzbujajo bralcu pol smehu pol joku. Da je gospod skladatelj s to svojo skladbo pravo pogodil, pokazalo je odobravanje poslušalstva, ki je veljalo isto tako skladbi, kakor njeni reprodukciji. Moški zbor podal nam je A. Nedveda „Pozdravljam te“ s samosplovom za tenor. Tenor-solo pel je g. J. Pavšek s tistim diskretnim občutkom in milim izrazom, kakor zahteva tekst pesmi in kakor ju je položil skladatelj v svojo kompozicijo. Moški zbor pel je še drugo Nedvedovo skladbo „V ljubem si ostale kraji“. V tej pesmi pokazal je zbor, kako je treba ljubko, in kako se more nežno peti tudi v velikem številu pevcev. Samo ob sebi je umevno, da pripravi tak uspeh le vestno poučevanje in umetniško spretno vodstvo, kakeršno ima pevski zbor „Glasbene Matice“. Skladba sama priljubiti se mora vsekemu poslušalcu, kateri ni nedostopen za preprosto lepoto. Ženski zbor je pel A. Dvořaka dvošpeva „Prstan“ in „Da, jaz te zapustim“, potem pa Ch. Gounoda „Meditacija o prvem preludiju J. S. Bachovem za sopransolo, troglasni ženski zbor, violino, klavir in harmonij“. Navedena Dvořakova dvošpeva ocenila je kritika obširno po koncertu „Glasbene Matice“ z dne 12. t. l. Zato danes le toliko pripomnimo, da bi se sam Dvořak veselil, ko bi bil pri sobotnem koncertu poslušal vrle naše pevke. Gounodovo meditacijo poslušali smo s tem večjim zanimanjem, ker je na jedni strani pokazal ženski pevski zbor svojo dobro šolo, na drugi strani pa smo imeli priliko občudovati preprijetni sopran gospe Franje Gregoričeve. Ker so tudi spremljevalci na klavirju, goslib in harmoniju popolnoma zadostili svojim nalogam, bil je uspeh te točke popoln. Gospica Vrhunčeva in g. Razinger pela sta A. Dvořaka „Zadnja želja“ in „Namenjeno je nama“ ter Rob. Schumana „Pod oknom“. Gospod Razinger poznat je kot izboren koncertni pevec. Gospica Vrhunčeva vzbudila je že pri prvi letošnji „Besedi“ v Čitalnici vso našo pozornost. Od narave ima gospica preblagoglasi mezo-sopran. Ker pa je gospica svoj glas šolala pri glasbenih učiteljih, tedaj je velik uspeh njenega petja neizogiben. Še nekaj vstrajnosti in vežbanja, potem pozdravili bomo kmalu gospico Vrhunčevo kot koncertno pevkinjo. Učitelja „Glasbene Matice“ gospoda koncertnika Hoffmeister in Baudis pokazala sta z reprodukcijo Beethovenove F dur sonete op. 24, da zaslužita v polni meri pridevek umetnika. Ona nadkrilujeta z neko čudovito lahkoto vse tehnične ovire. Vrh tega uživita sebe in uživljata poslušalstvo v intencije, katere polaga skladatelj v svoje delo; to pa je prava umetnost. Završuj to skromno oceno, izraziti nam je opravičeno veselje, da je slovenska glasba sedaj dosledno v pravem tiru. Častitati nam je pri tem pevovodji gosp. M. Hubadu, ki je z neumorno delavnostjo in glasbeno izobraženostjo dosegel, da nam je „Glasbena Matica“ v ponos.

— (Uradniško društvo.) Občni zbor kranjskega odseka I. občnega uradniškega društva Avstro-Ogerske in pa tukajšnjega uradniškega hranilnega in posojilnega društva bil je v nedeljo dne 10. t. m. v dvorani hotela „pri Maliči“ v Ljubljani. Pri namestnih volitvah odbornikov I. občnega uradniškega društva so bili voljeni gg.: Blaž Hrovath, c. kr. šolski svetnik, Ivan Lisec, južne železnice oficijal, Jakob Smolej, c. kr. deželni šolski nadzornik v p. in Avgustin Wester, c. kr. gimn. profesor, za namestnike pa gg.: dr. Andrej Ferjančič, c. kr. državnega pravdnika namestnik in državni poslanec, Fran Kreminger, c. kr. realni profesor in Ferdo Tomažič, c. kr. poštni kontrolor. — Pri volitvi za odbor uradniškega hranil-

nega in posojilnega društva so bili voljeni v načelstvo gg. Alojzij Bayr, c. kr. rač. svetnik, Jakob Praedica, c. kr. profesor in Anton Svetek, c. kr. računski revident; namestniki so gg.: Fran Kreminger, Ferdo Tomažič in Avgustin Wester. V pregledovalni svet so bili voljeni gg.: dr. Andrej Ferjančič, Ivan Svetek, južne železnice oficijal, Jernej Šlibar, c. kr. okr. tajnik, za namestnike pa gg.: Jakob Smolej in Ivan Lisec. — Obširneje poročilo ob občnem zboru priobčimo jutri.

— (Bolniško in podporno društvo pomožnih uradnikov za Kranjsko v Ljubljani) imelo bode dne 14. aprila 1892 ob 1/8 uri zvečer gostilni g. Cile Podkrajšek v Ljubljani na Rimski cesti št. 11 svoj občni zbor z naslednjim dnevnim redom: 1. Načelnikov nagovor. 2. Tajnikovo poročilo. 3. Blagajnikovo poročilo. 4. Poročilo preglednikov računov. 5. Volitev odbora. 6. Volitev računskih preglednikov. 7. Posamni nasveti.

— (Umrli je.) kakor iz uradnega zaznamka umrlih častnikov posnamemo, marcija meseca t. l. v Pulji stotnik Karol Cuderman. Rajnik je bil rodom Ljubljčan, sin občeznane Cudermana, ki se je popel od črkostavca do prvega knjigovodje kranjske hranilnice. Stotnik Cuderman bil je odlikovan s srebrno svetinjo za hrabrost, katero si je zaslužil pri našem domačem 17. pešpolki v vojski v Bosni, bil je zvest sin svojega slovenskega naroda, jako nadarjen mož, prijazen z vsakomur, posebno z moštvom, in izvrsten ter naudušen pevec. Bodi blagemu rojaku blag spomin.

— (Opešala je.) Beljaška „Deutsche Allgemeine Zeitung“, znani zagrizeni organ nemški na Koroškem, ki je posebno surovo in strastno pisaril ob času Podklosterske dogodbe in blatil poslanca Einspielerja in vse Slovence koroške, naznanja, da bode izhajala le po dvakrat na teden in ne več po trikrat, kakor doslej. Menda ji zmanjkuje že sape, akopram trdi v istem naznanilu, da ima največ naročnikov mej vsemi koroškimi listi! Kdor verjame — bode zveličan!

— („Kranjci“ so vender le za kaj dobri!) Celovski „Mir“ poroča v zadnji številki, da bode Kranjska posodila letos kakih 150 do 200 deželnih brambovcev, ker so jih menda na Koroškem premalo nabrali. Torej so Kranjci, ki so koroškim Nemcem toliko na poti — pravi Mir — vender še za nekaj dobri.

— (Razpisana služba.) Pri okrajnem sodišči v Velikovecu je razpisana služba kancelista. Prosilec mora znati slovenski. Prošnje sprejema do 18. t. m. deželno sodiško predsedništvo v Celovci.

— (Društvene veselice.) Pevsko in bralno društvo na Opčinah priredi dne 1. maja veselico s petjem, igro, narodnim plesom „Kolo“ in godbo. Tudi druga društva iz okolice Tržaške se bodo udeležila te veselice. — Pevsko društvo „Velesila“ v Škednju priredi tudi veselico dne 1. maja.

— (Avstrijski Lloyd) v Trstu bode dal graditi dva nova parnika „Nil“ in „Tibisco“, ki se bodeda dodelala v Lloydovem arsenalu. V to svrhu najeli bodo novega tehniškega vodjo, dokler se ne uvede nova organizacija. Jeden nov parobrod se bode gradil v „Stabilimento tecnico“, trije pa v inozemstvu.

Telegrami „Slovenskemu Narodu“:

Dunaj 11. aprila. Proti občinski volitvi v Planini iz I. in II. volilnega razreda je vložil g. Lovro Sebenikar s tovariši ugovore. Deželna vlada kranjska je te ugovore zavrnila, upravno sodišče pa je nadaljni pritožbi, odnosno ugovorom deloma ugodilo in volitev treh občinskih odbornikov uničilo.

Zagreb 11. aprila. V seji mestnega odbora odgovoril župan dr. Amruš na neko interpelacijo. Pravi, da ni besede istine na poročilu necega lista, ki je trdil, da je on poslal poročilo, na čegar podlagi je bil odpuščen iz službe Spinčić. Niti župan, niti policija nista poslala takega poročila.

Pariz 11. aprila. „Memorial diplomatique“ naznanja v rimskih parlamentarnih krogih razširjeno vest, da se bosta sešla v kratkem v Monzi cesar Franc Jožef in kralj Umberto.

Monakovo 12. aprila. Princ regent dal včeraj slavnostni obed avstrijskemu cesarju. Udeležila se ga je vsa rodbina Leopoldova in

avstrijska delegacija. Cesar odpotuje danes zvečer.

Pariz 12. aprila. V Toulonu nastal v zadnjih štirih nočeh skoro v istem času ogenj. V dveh hišah, kjer je bil ogenj, stanujejo sodniki

Razne vesti.

* (Dinamit na vseh krajih.) V Bologni našli so v pošiljki, ki je bila označena kot perilo, poltretji kilogram dinamita. Policija zasleduje odpošiljatelja in tudi adresata, kateremu je bila namenjena ta sumna pošiljka.

* (Prodana židovska sinagoga.) V Novem Sadu bila je židovska občina dolžna neki masi vsoto 7000 gld., katere ni mogla plačati. Vsled tega bila je na eksekutivni dražbi prodana vsa njena nepremična imovina. Sinagogo, šolsko zgradbo in staro pokopališče kupil je odvetnik dr. Vukičević za 20.000 gld., stanovanje rabina pa neki seljak Sava M. za 663 gld.

* (Za klepetave ženske kaj.) Nastopni smešni dogodek pripetil se je nedavno v Berlinu. Pred prodajalnico nekega trgovca ustavili sta se dve ženski ter se zgovorjali brez konca in kraja, tako, da je bil pristop do prodajalnice upravo nemogoč. Trgovec poslal je svojega učenca, ki je ponudil vsaki zgovornih dveh dam stolček in ju povabil, da sedata. To je pomagalo. Med glasnim smehom mimoidočih zginili sta klepetavki. Razume se, da sta poprej še srdito se ozrli po ljubeznivem trgovcu.

Avstrijska specialiteta. Na želodec bolehačim ljudem priporočati je porabo pristnega „Moll-ovega Seidlitz-praška“, ki je preskušeno domače zdravilo in upliva na želodec krepilno ter pospešilno na prebavljenje in sicer z rastočim uspehom. Škatljica 1 gld. Po pošttem povzetju razpošilja to zdravilo vsak dan lekarnar A. MOLL, c. in kr. dvorni zalagatelj, DUNAJ, Tuchlauben 9. V lekarnah na deželi zahtevati je izrecno MOLL-ov preparat, zaznamovan z varnostno znamko in s podpisom. Manj nego 2 škatljici se ne razpošilja. 5 (42—5)

Jutri
jour-fixe slov. vseučiliščnikov.

„LJUBLJANSKI ZVON“
stoji

za vse leto 4 gld. 60 kr.; za pol leta
2 gld. 30 kr.; za četrto leta 1 gld. 15 kr.

Umrli so v Ljubljani:

10. aprila: Ernestina Treu, zidarskega polirja hči, 3 mesece, sv. Petra cesta št. 25, eklansye.

11. aprila: Marija Vodišek, paznikova hči, 17 mesecev, Kladezne ulice št. 17, jetika.

V vojaški bolnici:

10. aprila: Janez Fajdiga, c. kr. stotnik, 36 let, etika.

V deželni bolnici:

6. aprila: Marija Pleček, delavka, 25 let, jetika.
9. aprila: Marija Armič, gostija, 84 let, marasmus.
— Franc Podlesnik, gostja, 20 let, jetika.
10. aprila: Neža Skok, bajtarjeva žena, 54 let, plućnica.

Meteorološko poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura	Ve-trovi	Nebo	Mo-krina v mm.
11. aprila	7. zjutraj	737.1 mm.	0.4° C	sl. svz.	jasno	
	2. popol.	738.5 mm.	14.6° C	sl. zah.	jasno	0.00 mm.
	9. zvečer	732.4 mm.	8.4° C	sl. vzh.	jasno	

Srednja temperatura 7.8°, za 1.2° pod normalom.

Izkaz avstro-ogerske banke

z dne 7. aprila 1892.

		Prejšnji teden
Bankovcev v prometu	400,803.000 gld. (+)	2,951.000 gld.
Zaklad v gotovini	246,056.000 „ (+)	369.000 „
Portfelj	141,025.000 „ (+)	1,276.000 „
Lombard	23,700.000 „ (—)	444.000 „
Davka prosta bankovna rezerva	49,999.000 „ (—)	1,216.000 „

Dunajska borza

dné 12. aprila t. l.

	včeraj	danes
Papirna renta	95. —	95. —
Srebrna renta	94.25	94.50
Zlata renta	110.70	110.75
5% marcna renta	102.80	102.75
Akcije narodne banke	989. —	982. —
Kreditne akcije	309. —	310. —
London	118.90	118.90
Srebro	—	—
Napol.	9.44 1/2	9.44 1/2
C. kr. cekini	5.63	5.63
Nemške marke	58.20	58.17 1/2
4% državne srečke iz l. 1854	250 gld.	139 gld. — kr.
Državne srečke iz l. 1864	100	183
Ogerska zlata renta 4%	108	45
Ogerska papirna renta 5%	101	75
Dunava reg. srečke 5%	100 gld.	122
Zemlj. obč. avstr. 4 1/2% zlati zast. listi	116	50
Kreditne srečke	100 gld.	192
Rudolfove srečke	10	22
Akcije anglo-avstr. banke	120	147
Tramway-društ. velj. 170 gld. a. v.	240	50

S prežalostnim srcem naznanjamo, da se je Božji previdnosti zazdalo, našega preljubega otroka, oziroma brata

IVOTA

danes po noči ob 12 1/2 uri po kratki bolezni, v 3. letu njega starosti, k sebi poklicati v boljše življenje.

Pogreb bo jutri dne 13. aprila ob 5 1/2 uri popoldne iz mrtvašnice pri sv. Krištofu.

V Ljubljani, dné 12. aprila 1892.

Ivan Tomšič, učitelj na c. kr. vladnici v Ljubljani, in Ivana Tomšič, stariši. — Božidar in Rudolf Tomšič, brata. — Marija, Antonija, Pavlina in Olga Tomšič, sestre.

Prodajalnica (409—2)

se odda na kmetih, na leto se skupi 4000 gld., kapitala potreba 300 gld.; tudi za samico. — Ponudbe naj se pošiljajo upravnistvu „Slov. Naroda“.

Za veliko noč

priporoča

J. Buzolini

(411—2)

trgovina s delikatesami

Ljubljana, Glavni trg,

svojo bogato zalogo najfinjših Praških in Graških plečet, lastni izdelek okusnih salam, fina laška vina, pravi refoško, Goriške pince i. t. d.

Priporočam se častitemu p. n. občinstvu v izdelovanje vencev in šopkov. V zalogi imam vedno lepe vrtnice, mnogovrstne cvetlične grmičke, ribezelja najboljše vrste in divje kostanje.

Z odličnim spoštovanjem

(405—2)

Ivan Vider

Gradišče št. 16 vrtnar, Gradišče št. 16

Prostovoljna prodaja posestva v Gorenji vasi.

Podpisanec prodam iz proste roke hišo v Gorenji vasi pri Ribnici, obstoječo iz dveh zdolnih in treh podstrešnih sob s kaščo, kuhinje in dveh kletij, skednja in živinskega hleva, tudi je zraven svinjski hlev z gnojnišnico in koliba za drva. Na vrtu je vodnjak (štirna), zidan s cementom. Pri tej hiši je tudi prodajalnica (štacuna) s specerijskim blagom ter se vsa štacunska oprava proda kakor stoji. Hiša je nova in obokana (velbana), zidana v najlepšem slogu in jako pripravna za krčmo, ker je pri cesti na lepem prostoru. Posebno se je pa nadejati v tej hiši dobre trgovine ravno sedaj, ko se bode začela graditi „dolenjska železnica“, ker je komaj streljaj od železnične proge oddaljena. Proda se s hišo tudi vrt, ležak koj za hišo in v grčji je tudi del gozda za drva. Kogar bi torej veselilo to posestvo kupiti, naj pride pogledat, da se prepriča. Vse drugo se izve pri Antonu Perušek-u, posestniku in trgovcu s specerijskim blagom v Gorenji vasi pri Ribnici (Dolenjsko). (380—4)

Fran Prebil

mesar in trgovec prekajenega mesa

v Ljubljani, Petersko predmestje št. 9

priporoča častitemu p. n. občinstvu svojo veliko zalogo dobro prekajenih

plečet in gnjat, (395—3)

izvrstnih domačih, kakor tudi inozemskih mesenih klobas po najnižji ceni.

Sezona od 1. aprila do konca oktobra.

Do 1. junija in od 1. septembra je tarif za stanovanja znižan za 25 odstotkov.

Zdravišče

Krapina-Toplice
na Hrvatskem

oddaljeno od postaje „Zabok Krapina-Toplice“ vožno uro, izredno močne 30 do 35° R tople akrototerme eminentne zdravilnosti zoper protin, revma v mišicah in členih in njih nasledkov, zoper ischias, nevralgije, kožne bolezni in rane, zoper kronični morbus-brigthii, otrpnenja i. t. d. Velike basinske, polne in separatne mramorne ter douche kopeli, izvrstno urejene sudarije (pčne sobe), Masaža, elektrika, švedska zdravilna gimnastika. Vsa moderna komfort. Jako dobre restavracije in zmerne cene. Zdraviška godba, velike senčnate promenade. Od 1. maja vsakdanja poštna zveza z Zabokom in Polčanom.

(418—1)

Kopališčni zdravnik: Dr. Josip Weingerl.

F. S. ROJNIK

trgovec s specerijskim blagom

na voglu Križevniškega trga in Gospodske ulice v Ljubljani

priporoča častitemu p. n. občinstvu

za Velikonočne praznike

svojo veliko zalogo najboljše vrste blaga, kakor:

sladkor, kavo, riž, rozine, civebno grozdice

(Weinbeer) itd. po najnižji ceni. — Naznanjam tudi, da sem upeljal v svojo zalogo z dnem 1. aprila t. l.

vse vrste mok

katere priporočam po najnižji ceni.

(420—1)

Zunanja naročila se hitro in ceno izvršujejo.

Izdajatelj in odgovorni urednik: Josip Noll.

Ponudba sadik.

180.000 kom.	4letnih, dobro okoreninjenih smrečjih cepljencev	tisoč kom.	3 gld. 50 kr.
130.000	3letnih,	„	3 „ —
140.000	2letnih, krepkih smrečjih necepljencev	„	1 „ 20 „
2.000	4letnih, dobro okoreninjenih mecesnovih cepljencev	„	4 „ —
6.000	3letnih,	„	3 „ 50 „
2.600	2letnih,	„	3 „ —
10.000	2letnih, krepkih mecesnovih necepljencev	„	2 „ —
10.700	4letnih, dobro okoreninjenih borovih cepljencev	„	3 „ 50 „
30.600	3letnih,	„	3 „ —
70.000	2letnih, krepkih borovih necepljencev	„	2 „ —

Vrbične sadike in sicer Salix amygdalina, purpurea, purpurea viminialis, acutifolia in aurea so na prodaji tisoč komadov po 1 „ —

finejše vrbove vrste „ 1 „ 50 „

V cene ušteja je zavojnina in tovarnina na kolodvor v Ljubljani ali na pošto v Studencu. (363—4)

Naročila vsprejema

Grofa Leva Auersperga gozdarski urad v Hammerstielu, pošta Studenec pri Ljubljani.

Zaloga piva bratov Reininghaus

v Ljubljani

priporoča

(421—1)

marcno in uležano pivo

v posodah po 1/4 in 1/2 hektolitra in

izborna pivo v steklenicah.

Lastnina in tisk „Národne Tiskarne“.